

HWAD BEHAGAS?

BELLMANSSÄLLSKAPETS MEDLEMSTIDNING

N:o 1 Anno 2012

* * *

Så lyser din krona nu, kung Gustaf, dubbelt dyr,
och ditt folk nu med tårar till ditt hjärta det flyr.

Gud och kung! :||: :||: är folkets röst:

är svenska folkets röst.

Sjung, en var:

Kung Gustaf är vår far. :||:

BELLMANSSÄLLSKAPET

Ordförande:

Fil.dr. Anita Ankarcrona

08-660 59 25

Vice ordförande:

Fil. dr. Bo G. Hall

08-88 91 09

Sekreterare:

Fil. dr. Jennie Nell

070-682 24 03

Arkivarie:

Fil.kand. Cecilia Wijnblad

08-643 59 25

Skattmästare:

F. administrative direktören Conny Roth

08 – 560 328 22

Klubbmästare: Vakant

Redaktör Hwad Behagas? Doktorand Bengt Gustaf Jonshult

08-570 100 89

Ledamöter:

Direktör Hans Jacob Bonnier

Docent Carina Burman

Fil.dr. Stefan Ekman

Herr Carl Håkan Essmar

Docent Lennart Hedwall

Fil.mag. Olof Holm

Fil dr. Henrik Mickos

Fil.kand. Hans Nilsson

Postadress:

Bellmanssällskapet c/o Conny Roth Konvaljstigen 10, 178 38 Ekerö

E-post:sallskapet@bellman.org, Hemsida: www.bellman.org, Sällskapets pg: 45 19 50-0

BELLMANSSÄLLSKAPET

Kallar till

ÅRSMÖTE 2012

Söndagen den 22 april kl. 12.00

samt till

EN DAG PÅ GYSINGE

Underhållning av

Bo Forssell

Plats: Café Grand Rue/Gysinge Byggnadsvård/Kaserngården, entré
via hörnet av Storgatan/Grev Magnigatan (skyltar på plats)

Pris (Gott kaffe och kaka/bulle): 100 kr pp. Anmälan till

Cecilia Wijnbladh [cecilia.wijnbladh@comhem.se]

senast den 18 april 2012

Varmt Välkomna!

BELLMAN PÅ VÄG

TILL ITALIEN

I ett stort och ambitiöst projekt har den framstående italienske översättaren och filologen fil.dr. Massimo Panza, tagit sig an att översätta samtliga Fredmans epistlar till italienska, med syfte att i större skala sprida Bellmans namn utanför Skandinavien och det germanska lingvistiska området.

Panzas förtjänst, till skillnad från tidigare översättningar till italienska, är att han i sitt projekt lägger stor omsorg vid att översättningen följer både originaltexternas metrik och musikalitet och deras stämning och atmosfär, för att målläsarna skall kunna få en helhetsupplevelse av såväl Bellmans och 1700-talets Stockholm, som de invecklade turerna i Fedmanvärlden. Tanken är att projektet skall utmynna i en bok bestående av sångbara översättningar av samtliga 82 epistlar, samt en förklarande inledning, en filologisk kommentar, och en CD-bilaga med inspelningar av samtliga epistlar på italienska. Projektet sker i samarbete med undertecknad, och en rad italienska och svenska musiker. De musikaliska arrangemangen leds av den italienske tonsättaren Lapo Marliani, som redan generöst lämnat bidrag till Bellmansällskapets hemsida, i form av inspelningar av ett par av Massimo Panzas epistelöversättningar. (Se "Bellman International" på www.bellman.org)

Kopplingen mellan Bellman och Italien är inte så långsökta. Vår egen redaktör Bengt Jonshult har redan diskuterat ämnet i en tidigare HB?-artikel: "Var Bellman någonsin i Italien?", och Bellmans och det gustavianska hovets kontakter med Italien är väl dokumenterade.

Gustaf III reste till Rom 1784, på inbjudan av abbé Domenico Michelessi (sedermera vän till Bellman), och blev därmed den förste svenske regenten att besöka staden sedan drottning Kristina. Han blev där medlem av den berömda kulturinstitutionen Accademia dell'Arcadia, vars beskyddare drottning Kristina hade varit. Akademiledamoten Gioacchino Pizzi skrev ett hyllninghyllningstal och en sonett till monarkens ära, vilka översattes till svenska av Carl Michael Bellman (som var skolad i flera moderna språk, bland annat italienska). Översättningen finns utgiven och kommenterad av Bengt Rapp i hans bok *Arkadiska herdar*. Carl Michael Bellman tolkar en italiensk lovsång till Gustaf III 1788 (Stockholm 1980), vari även skrivelser till Gustaf III från

Accademia degli Arcadi och Academia di San Luca i Rom återges. Flera kopplingar finns. I januari 1784 hade Gustaf III, som då befann sig i Livorno, mottagit en födelsedagshyllning från konsul Peter Wilhelm Törngren, vari Sveriges storhet jämfördes med Romarrikets – och som kanske härrör från en text av Bellman, tidigare publicerad i den göteborgska tidningen *Hwad Nytt?Hwad Nytt? 1773*. I Jonshults artikel citeras dikten av konsul Törngren, som hade samma melodi som Bellmans vid tidens så populära ”Gustafs skål!”. Jonshult skriver: ”I vart fall måste tankarna ha gått till Bellman och hans mest populära rojalistiska visa. Så på ett sätt var Bellman i Italien! Gustaf III for vidare till Rom, men vid det laget stoppade poeten sin pipa, svepte en filt omkring sig och mindes sin egen 24 januari, säkerligen en dag i Augustiordens vänkrets. På så vis knöts tankar, musik och poesi till en blomsterkrans vars förtrollande blad flög ända från Stockholm till Livorno. Och tillbaka.” Den 19 januari 1773 invigdes den nuvarande Kungliga Operan med stycket *Thetis och Pelée*, tonsatt av den Bologna-födde Francesco Antonio Baldassarre Uttini, som Bellman träffade personligen i Stockholm 1779. Italienska musiker omnämns dessutom i *Fredmans Epistlar*, bland andra Venedigbon Baldassarre Galuppi, omnämnd i Epistel 51 och författare till den 1740 framförda operan *Gustavo primo re di Svezia*, med libretto av Carlo Goldoni. 228 år senare, kan vi glädja oss åt att Bellman, inom en förhoppningsvis snar framtid, i ”tankar, musik och poesi” åter kan knytas till det språk han behärskade, och det land han aldrig kom att besöka, men som utan tvekan fann sin väg in i hans poesi.

Bellman var som bekant en sommarens poet, och vad passar bättre i vintermörkret än att likt Bellman drömma oss bort till ett svenskt-italienskt, somrigt Arcadia – genom vår egen svenska Hagapark i italiensk språkdräkt, med hälsningar från översättaren Massimo Panza:

Canto di Fredman numero 64: Haga. Dedicato al Signor Capitano Kjerstein

Freme la farfalla ad Haga

Fra le brine ed il frigor:

Verde cuna ha – non si smaga,

E un'alcova in mezzo ai fior.

Ogni baco di palude,

ridestato a giubilar,

ebbro, al nuovo sol si schiude,

dell'aurette al crepitar.

Haga, nel tuo sen si svela

tra fresch'erbe un aureo tel

E fra i botri albor trapela

Del tuo fiero cigno bel.

Da recessi e da radure

S'infittisce il riecheggiar

Di chi spacca pietre dure,

Di chi sa betulle asciar.

Di Brunnsviken ergon grate

Naiadelle corni d'or

E stormiscon le cascate

Che di Solna son decor.

Sotto l'ombra e il pergolato,
Lungo il lindo vial, balzan
polve fa, di ruote ornato;
Mira Haga quel villan.

Un divin piacer ci appella
In un parco tanto amen,
Or che, al cenno della bella,
Scruta quel sovran seren!
Ci commuove ogni suo sguardo,
Che ben grati ci fa già;
Mosso da tanto riguardo
Pur l'arcigno lieto va.

Jennie Nell

Jag hoppas ni är ivriga besökare av vår hemsida, som är något i särklass bland litterära sällskap. Krafterna bakom denna är främst Carl Håkan Essmar och Jennie Nell. Som ni ser är den översatt till inte mindre än 8 språk, detta genom bidrag av Bellmanälskande eldsjälur, som till en mycket ringa kostnad bidragit med sitt kunnande och sitt engagemang för Bellman och Bellmanssällskapet. Som vanligt är det vår nyblivna filosofie doktor Jennie Nell, som oförtröttligt arbetat med spridandet av kunskapen om vår diktare och vårt Sällskap till världen runt om oss. Globalisering, kallas det visst... Vi vet att Bellmans dikt är översatt till omkring 40 språk, att han som alla stora diktare tillhör alla. Jag vill här i vårt eget blad passa på att tacka våra hemsidaöversättare för deras värdefulla insats för vårt Sällskap, för Bellman, hans tid och hans dikt.

Tacksamhetens blomster överlämnas till: Danska; Peter Skeel Hjorth och Sören Sørensen, Finska; Aura Leden, Tyska; Stephan Opitz, Klaus-Rüdinger Utschick, Ursula Menn-Utschick, Engelska; Monia Hanafi, Kai-Michael Jää-Aro, James Massengale, Jennie Nell, Franska; Martina Olsson, Jeremy Tran, Italienska; Stefano Fogelberg Rota, Massimo Panza, Spanska; Vicky Béjar, Therese Quiding, Luis Conde-Costas och Ryska; Maria Baryshnikova, Maria Berlova

Anita Ankarcrona

Bellmanssällskapets Medlemsblad

utkommer med 3-4 nummer/år

Ansvarig utgivare: Anita Ankarcrona

Redaktör: Bengt Jonshult, 0704-855 550

E-post: hwadbehagas@comhem.se

Tryck: Mowys Skrivbyrå

ISSN 1104-4603